

દીન કો ફૈલાને કી રાહ મૈ (તાઇફ કા દિન)

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી 'રસૂલુલ્લાહﷺ કે સાથિયો કા હાલ' સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હૈ.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

*બુખારી વ મુસ્લિમ, રાવી હઝરત સાલિમ રદી.
રસૂલુલ્લાહﷺ ને ફરમાયા, હઝરત અબ્દુલ્લાહ બિન ઉમર રદી (હઝરત સાલિમ રદી કે વાલીદ) બહુત અચ્છે આદમી હે, કાશ તહજ્જુદ કે લિએ ઉઠા કરતે હઝરત સાલિમ રદી કહતે હે કી આપકે ફરમાને કે બાદ વાલિદ કા યે હાલ હુવા કી રાત મેં થોડી દેર સોતે.

*મુસ્લિમ, રાવી અબૂ હુરૈરા રદી.
મકકા સે હિજરત કરકે આને વાલો મેં સે જો લોગ ગરીબ ઔર મુહતાજ થે (જો અલ્લાહ કી રાહ મેં ખર્ચ કરને સે મજબૂર થે) રસૂલુલ્લાહﷺ કે પાસ આએ ઔર કહા કી હમેશા બાકી રહને વાલી ખુશહાલી ઔર ઉંચા દર્ઝા તો

માલદારો કો મિલે (ઔર હમકો ના મિલે) આપﷺ ને પૂછા યે કૈસે? ઉન્હોને કહા હમ નમાઝ પઢતે હે ઔર વો ભી પઢતે હે ઔર હમ રોઝે રખતે હે ઔર વો ભી રોઝે રખતે હે (નેકી કે ઇન કામો મેં તો વો બરાબર કે શરીક હે) લેકિન વો અલ્લાહ કે રાસ્તે મેં ખર્ચ કરતે હે ઔર હમ નહી ખર્ચ કર પાતે? વો ગુલામો કો આઝાદ કરતે હે ઔર ઇસ સિલસિલે મેં રકમ ખર્ચ કરતે હે ઔર હમ ઐસા નહી કર પાતે, આપﷺ ને ઉનકી બાત સુનકર ફરમાયા ક્યા મેં તુમ્હે ઐસી બાત ના બતાઉં જિસ કી બદૌલત નેકી કી રાહ મેં આગે બઢ જાને વાલો કો પા લોગે ઔર જિસ કી બ-દૌલત તુમ અપને પીછે આને વાલો કે આગે રહોગે ઔર તુમસે સિર્ફ વો હી લોગ બેહતર હોંગે જો તુમ્હારે જૈસા કામ કરે, ઉન લોગો ને કહા ઝરૂર વો કામ બતાએ ઐ અલ્લાહ કે રસૂલ! આપﷺ ને ફરમાયા તુમ હર ફર્ઝ નમાજ કે બાદ 33 બાર સુબહાનલ્લાહ, 33 બાર અલ્લાહુ અકબર, ઔર 33 બાર અલહમદુલિલ્લાહ કહ લિયા કરો.

ચુનાચે યે લોગ ગએ ઔર પઢને લગે, જબ માલદાર લોગો કો માલૂમ હો ગયા કી ઉનકે મુહાજિર ભાઈયો કો યે આપﷺ ને બતાયા હે તો ઉન્હોને ભી યે તસબીહ પઢની શુરૂ કર દી

તો વો લોગ આપﷺ કે પાસ આએ ઔર બતાયા કી હમારે માલદાર ભાઈયો ને સુના તો ઉન્હોને ભી શુરૂ કર દિયા, આપﷺ ને ફરમાયા, યે અલ્લાહ કા ફઝ્લ હે જિસે ચાહતા હે દેતા હે.

ઇસ હદીસ સે માલૂમ હુવા કી નબી કી જમાત મેં દીન કી રાહ મેં આગે બઢને ઔર આખિરત મેં ઉંચા દર્ઝા પાને કી કિતની જ્યાદા પ્યાસ થી, ઔર યે ભી ઇસ હદીસ સે માલૂમ હુવા કી જો લોગ માલ ખર્ચ કરને કી તાકત નહી રખતે અગર વો જિકર વ દુઆ ઔર દૂસરે નેકી કે કામ કરે તો જન્નત સે મહરૂમ ના રહેંગે. ઔર યે ભી માલૂમ હુવા કી ગુલામો કો ગુલામી કી લાનત સે નિકાલના, ઉન્હે ઇન્સાનિયત કી સતહ પર લાના ઔર સમાજ મેં ઉનકો બરાબર કી હૈસિયત દેના બહુત બડી નેકી હે.

ઇસ હદીસ મેં અલ્લાહુ અકબર કે લિએ ૩૩ બાર કા ઝિક્ર હે, ઔર દૂસરી હદીસ મેં અલ્લાહુ અકબર ૩૪ બાર પઢને કા જિકર આતા હે, બુજુર્ગો કા ઇસી પર અમલ હે. કુછ ઔર હદીસો મેં આયા હે કી આપﷺ ને તીનો કો દસ-દસ બાર પઢને કી શિક્ષા દી હે.